

Illud dico, ea, quae dicat, praeclare inter se cohaerere.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Quare si potest esse beatus is, qui est in asperis reiciendis rebus, potest is quoque esse. Nos commodius agimus. Atque ego: Scis me, inquam, istud idem sentire, Piso, sed a te opportune facta mentio est. Duo Reges: constructio interrete. Aliter homines, aliter philosophos loqui putas oportere?

Nam si +omnino nos+ neglegemus, in Aristonea vitia incidemus et peccata obliviscemurque quae virtuti ipsi principia dederimus; Certe, nisi voluptatem tanti aestimaretis. Confecta res esset. Cuius quidem, quoniam Stoicus fuit, sententia condemnata mihi videtur esse inanitas ista verborum. Itaque a sapientia praecipitur se ipsam, si usus sit, sapiens ut relinquat. Nec vero sum nescius esse utilitatem in historia, non modo voluptatem. Nam memini etiam quae nolo, oblivisci non possum quae volo. Nam si propter voluptatem, quae est ista laus, quae possit e macello peti?

Fieri, inquam, Triari, nullo pacto potest, ut non dicas, quid non probes eius, a quo dissentias. Sin eam, quam Hieronymus, ne fecisset idem, ut voluptatem illam Aristippi in prima commendatione poneret. Atque etiam vañtudinem, vires, vacuitatem doloris non propter utilitatem solum, sed etiam ipsas propter se expetemus. Multoque hoc melius nos veriusque quam Stoici. Quod mihi quidem visus est, cum sciret, velle tamen confitentem audire Torquatum. Quid tibi, Torquate, quid huic Triario litterae, quid historiae cognitioque rerum, quid poetarum evolutio, quid tanta tot versuum memoria voluptatis affert? Utrum igitur tibi litteram videor an totas paginas commovere?

Utilitatis causa amicitia est quaesita.

Cum autem venissemus in Academiae non sine causa nobilitata spatia, solitudo erat ea, quam volueramus. Is enim, qui occultus et tectus dicitur, tantum abest ut se indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Illud dico, ea, quae dicat, praeclare inter se cohaerere. Quid loquor de nobis, qui ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus? Nam nec vir bonus ac iustus haberi debet qui, ne malum habeat, abstinet se ab iniuria. Ita multo sanguine profuso in laetitia et in victoria est mortuus. Neque enim disputari sine reprehensione nec cum iracundia aut pertinacia recte disputari potest. Sed id ne cogitari quidem potest quale sit, ut non repugnet ipsum sibi. Superiores tres erant, quae esse possent, quarum est una sola defensa, eaque vehementer. Et ais, si una littera commota sit, fore tota ut labet disciplina.

Videmus in quodam volucrum genere non nulla indicia pietatis, cognitionem, memoriam, in multis etiam desideria videmus. Illa videamus, quae a te de amicitia dicta sunt. Non est igitur voluptas bonum. Quod dicit Epicurus etiam de voluptate, quae minime sint voluptates, eas obscurari saepe et obrui.

Hoc est dicere: Non reprehenderem asotos, si non essent asoti.

Nam si dicent ab illis has res esse tractatas, ne ipsos quidem Graecos est cur tam multos legant, quam legendi sunt. Nam prius a se poterit quisque discedere quam appetitum earum rerum, P402 quae sibi conducant, amittere. Aliter enim explicari, quod quaeritur, non potest. Multa sunt dicta ab antiquis de contemnendis ac despiciendis rebus humanis; Quis est tam dissimile homini. Minime id quidem, inquam, alienum, multumque ad ea, quae quaerimus, explicatio tua ista profecerit. At tu eadem ista dic in iudicio aut, si coronam times, dic in senatu. Mihi vero, inquit, placet agi subtilius et, ut ipse dixisti, pressius. Nam quod ait sensibus ipsis iudicari voluptatem bonum esse, dolorem malum, plus tribuit sensibus, quam nobis leges

permittunt, cum privatarum litium iudices sumus. Positum est a nostris in iis esse rebus, quae secundum naturam essent, non dolere;

Ergo illi intellegunt quid Epicurus dicat, ego non intellego?

Virtutis, magnitudinis animi, patientiae, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet. Cur ipse Pythagoras et Aegyptum lustravit et Persarum magos adiit? Nihil enim iam habes, quod ad corpus referas; In omni enim arte vel studio vel quavis scientia vel in ipsa virtute optimum quidque rarissimum est. Ita finis bonorum existit secundum naturam vivere sic affectum, ut optime is affici possit ad naturamque accommodatissime. At ille non pertimuit saneque fidenter: Istis quidem ipsis verbis, inquit; Nam prius a se poterit quisque discedere quam appetitum earum rerum, quae sibi conducant, amittere. Sed non alienum est, quo facilius vis verbi intellegatur, rationem huius verbi faciendi Zenonis exponere. Satisne igitur videor vim verborum tenere, an sum etiam nunc vel Graece loqui vel Latine docendus? Quis hoc dicit? Quod autem principium officii quaerunt, melius quam Pyrrho; Hic, qui utrumque probat, ambobus debuit uti, sicut facit re, neque tamen dividit verbis.

A quibus propter discendi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. Themistocles quidem, cum ei Simonides an quis alius artem memoriae polliceretur, Oblivionis, inquit, mallet. Deinde disputat, quod cuiusque generis animantium statui deceat extremum. Cognitio autem haec est una nostri, ut vim corporis animique norimus sequamurque eam vitam, quae rebus iis ipsis perfruatur. Nam Pyrrho, Aristo, Erillus iam diu abiecti. Sin eam, quam Hieronymus, ne fecisset idem, ut voluptatem illam Aristippi in prima commendatione poneret. Dicam, inquam, et quidem discendi causa magis, quam quo te aut Epicurum reprehensum velim. Sed potestne rerum maior esse dissensio? Se omnia, quae secundum naturam sint, bona appellare, quae autem contra, mala. Itaque et manendi in vita et migrandi ratio omnis iis rebus, quas supra dixi, metienda. Hanc se tuus Epicurus omnino ignorare dicit quam aut qualem esse velint qui honestate summum bonum metiantur. Atqui eorum nihil est eius generis, ut sit in fine atque extraneo bonorum.

Summus dolor plures dies manere non potest? Si longus, levis. Quid enim dicis omne animal, simul atque sit ortum, applicatum esse ad se diligendum esseque in se conservando occupatum? Fortasse id optimum, sed ubi illud: Plus semper voluptatis? Quaeque de virtutibus dicta sunt, quem ad modum eae semper voluptatibus inhaerent, eadem de amicitia dicenda sunt. Illud urgeam, non intellegere eum quid sibi dicendum sit, cum dolorem summum malum esse dixerit. Atque adhuc ea dixi, causa cur Zenoni non fuisset, quam ob rem a superiorum auctoritate discederet. Bonum negas esse divitias, praepositum esse dicis? Expectoque quid ad id, quod quaerebam, respondeas. Qui non moveatur et offensione turpitudinis et comprobatione honestatis? An est aliquid per se ipsum flagitiosum, etiamsi nulla comitetur infamia? Sed memento te, quae nos sentiamus, omnia probare, nisi quod verbis aliter utamur, mihi autem vestrorum nihil probari. An est aliquid per se ipsum flagitiosum, etiamsi nulla comitetur infamia? Neutrum vero, inquit ille.

Etenim nec iustitia nec amicitia esse omnino poterunt, nisi ipsae per se expetuntur. At iam decimum annum in spelunca iacet. Quo modo autem optimum, si bonum praeterea nullum est?

Apparet statim, quae sint officia, quae actiones.

Hac videlicet ratione, quod ea, quae externa sunt, iis tuemur officiis, quae oriuntur a suo cuiusque genere virtutis. Quam tu ponis in verbis, ego positam in re putabam. Placet igitur tibi, Cato, cum res sumpseris non

concessas, ex illis efficere, quod velis? Semovenda est igitur voluptas, non solum ut recta sequamini, sed etiam ut loqui deceat frugaliter. Egone non intellego, quid sit don Graece, Latine voluptas? Ergo id est convenienter naturae vivere, a natura discedere. Nec vero intermittunt aut admirationem earum rerum, quae sunt ab antiquis repertae, aut investigationem novarum. Apud imperitos tum illa dicta sunt, aliquid etiam coronae datum; Effluit igitur voluptas corporis et prima quaeque avolat saepiusque relinquit causam paenitendi quam recordandi. Quod maxime efficit Theophrasti de beata vita liber, in quo multum admodum fortunae datur. Quam multa vitiosa! summum enim bonum et malum vagiens puer ultra voluptate diiudicabit, stante an movente? Ut enim consuetudo loquitur, id solum dicitur honestum, quod est populari fama gloriosum. Haec quo modo convenient, non sane intellego. Cum autem in quo sapienter dicimus, id a primo rectissime dicitur.

Dat enim intervalla et relaxat.

Expectoque quid ad id, quod quaerebam, respondeas. Illud non continuo, ut aequae incontentae. Vide, ne cinema etiam menses! nisi forte eum dicis, qui, simul atque arripuit, interficit. Si enim ita est, vide ne facinus facias, cum mori suadeas. Sed quid minus probandum quam esse aliquem beatum nec satis beatum? Mihi quidem Antiochum, quem audis, satis belle videris attendere. Ergo opifex plus sibi proponet ad formarum quam civis excellens ad factorum pulchritudinem?

Nam de summo mox, ut dixi, videbimus et ad id explicandum disputationem omnem conferemus. Quid enim me prohiberet Epicureum esse, si probarem, quae ille diceret? At quanta conantur! Mundum hunc omnem oppidum esse nostrum! Incendi igitur eos, qui audiunt, vides. Addidisti ad extremum etiam indoctum fuisse. Quid enim de amicitia statueris utilitatis causa expetenda vides. Callipho ad virtutem nihil adiunxit nisi voluptatem, Diodorus vacuitatem doloris. Nec vero intermittunt aut admirationem earum rerum, quae sunt ab antiquis repertae, aut investigationem novarum. Ex quo magnitudo quoque animi existeret, qua facile posset repugnari obsistisque fortunae, quod maximae res essent in potestate sapientis. Quod si ita se habeat, non possit beatam praestare vitam sapientia. An vero displicuit ea, quae tributa est animi virtutibus tanta praestantia? Quid adiuvas? Si verbum sequimur, primum longius verbum praepositum quam bonum.

Quod idem cum vestri faciant, non satis magnam tribuunt inventoribus gratiam.

Minime vero probatur huic disciplinae, de qua loquor, aut iustitiam aut amicitiam propter utilitates adscisci aut probari. Primum cur ista res digna odio est, nisi quod est turpis? Atqui, inquam, Cato, si istud optinueris, traducas me ad te totum licebit. Tum Piso: Atqui, Cicero, inquit, ista studia, si ad imitandos summos viros spectant, ingeniosorum sunt; Eaedem enim utilitates poterunt eas labefactare atque pervertere. Facile est hoc cernere in primis puerorum aetatulis. Eam si varietatem diceret, intellegerem, ut etiam non dicente te intellego; Paulum, cum regem Persem captum adduceret, eodem flumine invectio? E quo efficitur, non ut nos non intellegamus quae vis sit istius verbi, sed ut ille suo more loquatur, nostrum neglegat. Color egregius, integra valitudo, summa gratia, vita denique conferta voluptatum omnium varietate.

Vide ne ista sint Manliana vestra aut maiora etiam, si imperes quod facere non possim. Si qua in iis corrigere voluit, deteriora fecit. Ita multo sanguine profuso in laetitia et in victoria est mortuus. Se dicere inter honestum et turpe nimium quantum, nescio quid inmensum, inter ceteras res nihil omnino interesse. Incommoda autem et commoda-ita enim estmata et dustmata appello-communia esse voluerunt, paria noluerunt. Hoc est non modo cor non habere, sed ne palatum quidem.

Iubet igitur nos Pythius Apollo noscere nosmet ipsos.

Iam insipientes alios ita esse, ut nullo modo ad sapientiam possent pervenire, alios, qui possent, si id egissent, sapientiam consequi. Virtutis, magnitudinis animi, patientiae, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet. Tum Quintus: Est plane, Piso, ut dicis, inquit. Ergo ita: non posse honeste vivi, nisi honeste vivatur? Et hunc idem dico, inquieta sed ad virtutes et ad vitia nihil interesse. Cum id fugiunt, re eadem defendunt, quae Peripatetici, verba. Cum autem in quo sapienter dicimus, id a primo rectissime dicitur. An ea, quae per vinitorem antea consequencebatur, per se ipsa curabit? Quodcumque in mentem incideret, et quodcumque tamquam occurreret. Concinnus deinde et elegans huius, Aristo, sed ea, quae desideratur, a magno philosopho, gravitas, in eo non fuit; Aliud igitur esse censet gaudere, aliud non dolere.

Prioris generis est docilitas, memoria;

In qua quid est boni praeter summam voluptatem, et eam sempiternam? Sed non alienum est, quo facilius vis verbi intellegatur, rationem huius verbi faciendi Zenonis exponere. Non igitur potestis voluptate omnia dirigentes aut tueri aut retinere virtutem. Qui haec didicerunt, quae ille contemnit, sic solent: Duo genera cupiditatum, naturales et inanes, naturalium duo, necessariae et non necessariae. Multa sunt dicta ab antiquis de contemnendis ac despiciendis rebus humanis; Cetera illa adhibebat, quibus demptis negat se Epicurus intellegere quid sit bonum. Atqui perspicuum est hominem e corpore animoque constare, cum primae sint animi partes, secundae corporis. Ex quo intellegitur, quoniam se ipsi omnes natura diligant, tam insipientem quam sapientem sumpturum, quae secundum naturam sint, reiecturumque contraria.

Tubulum fuisse, qua illum, cuius is condemnatus est rogatione, P. Quae qui non vident, nihil umquam magnum ac cognitione dignum amaverunt. Atqui eorum nihil est eius generis, ut sit in fine atque extrerno bonorum. Itaque hic ipse iam pridem est reiectus; Duo enim genera quae erant, fecit tria. Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitii praesidii. Et quidem illud ipsum non nimium probo et tantum patior, philosophum loqui de cupiditatibus finiendis. Nam prius a se poterit quisque discedere quam appetitum earum rerum, quae sibi conducant, amittere. Consequentia exquirere, quoad sit id, quod volumus, effectum. Theophrastum tamen adhibeamus ad pleraque, dum modo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis et roboris.

Dicam, inquam, et quidem discendi causa magis, quam quo te aut Epicurum reprehensum velim. Et tamen USD767 tantis vectigalibus ad liberalitatem utens etiam sine hac Pyladea amicitia multorum te benivolentia praeclare tuebere et munies. Quae hic rei publicae vulnera inponebat, eadem ille sanabat. Hanc ergo intuens debet institutum illud quasi signum absolvere. Qui autem diffidet perpetuitati bonorum suorum, timeat necesse est, ne aliquando amissis illis sit miser. Nec tamen ille erat sapiens quis enim hoc aut quando aut ubi aut unde? Quid loquor de nobis, qui ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus? Quid, de quo nulla dissensio est? Perturbationes autem nulla naturae vi commoventur, omniaque ea sunt opiniones ac iudicia levitatis. At cum tuis cum disseras, multa sunt audienda etiam de obscenis voluptatibus, de quibus ab Epicuro saepissime dicitur. Gracchum patrem non beatiorem fuisse quam fillum, cum alter stabilire rem publicam studuerit, alter evertere. Quem Tiberina descensio festo illo die tanto gaudio affecit, quanto L. Quae quidem vel cum periculo est quaerenda vobis; Ergo ita: non posse honeste vivi, nisi honeste vivatur?

Quae in controversiam veniunt, de iis, si placet, disseramus. Neminem videbis ita laudatum, ut artifex callidus comparandarum voluptatum diceretur. In qua si nihil est praeter rationem, sit in una virtute finis

bonorum; Varietates autem iniurasque fortunae facile veteres philosophorum praeceptis instituta vita superabat. Quem si tenueris, non modo meum Ciceronem, sed etiam me ipsum abducas licebit. Quia, si mala sunt, is, qui erit in iis, beatus non erit. Cur igitur easdem res, inquam, Peripateticis dicentibus verbum nullum est, quod non intellegatur? Quantum Aristoxeni ingenium consumptum videmus in musicis? Tanti autem aderant vesicae et torminum morbi, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere.